

Обеспечение организационных предпосылок для формирования украинского интегрированного образовательного кластера следует рассматривать в трех аспектах: территориальном, отраслевом и международном [4].

Таким образом, представлена модель совершенствования образовательной системы Украины согласно инновационной модели развития, которая предполагает реализацию кластерного подхода. За счет установления управляемых взаимосвязей между основными участниками интегрируемого образовательного кластера можно будет воздействовать на повышение экономической эффективности Украины в целом. Устойчивое развитие экономики Украины должно быть обеспечено, в том числе, и за счет подготовки квалифицированных кадров во всех отраслях. Процесс формирования кластерных структур достаточно сложен, так как требует не только выявления основных элементов и установления устойчивых взаимосвязей, но и соответствующей формализации механизма взаимодействия, а также определения подходов и критериев к оценке его эффективности.

Список литературы:

1. Шимко П.Д. Развитие региональных кластеров высшего профессионального образования в условиях глобализации / П.Д. Шимко // Экономика образования. – 2009. - №4. – С. 57 - 72.

2. Галимова Л.И. Образовательный кластер как механизм инновационного развития производственной деятельности / Л.И. Галимова // Вестник Казанского технического университета. – 2009. – № 5. – С. 125 – 127

3. Решетняк Е.И. Формирование образовательных кластеров как лифт повышения конкурентоспособности регионов // Трансформация социальных функций образования в современном мире : материалы международной научно-практической конференции. – Харьков : Изд-во НУА, 2015. – 460 с. – С. 369 - 373

4. Reshetniak O.I., Zaika Yu.A. The Prospects of Development of Ukraine's Economy through the Creation of Integrated Educational Clusters / O.I. Reshetniak, Yu.A. Zaika // Business Inform. – 2015. - №7. – P. 48-53.

5. Решетняк Е.И. Формирование интегрированных образовательных кластеров в Украине / Е.И. Решетняк, Ю.А. Заика // Вісник Дніпропетровського університету. – Т.23, серія: Економіка, вип. 9 (2). – Дніпропетровськ, № 10/1. - С. 46 - 53.

ПРОГНОЗУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ

Камішков О.С., к.е.н., завідувач кафедри інформаційних технологій та економічної безпеки бізнесу, ЗДІА, м. Запоріжжя, Україна

Формування сучасної економічної системи України потребує невідкладного збереження балансу трьох видів ресурсів: економічних, природних та людських, що

утворюють соціо-еколого-економічну систему, при відсутності динамічного зростання, порушенні рівноваги та збалансованості функціонування якої починаються якісно нові процеси, що можуть призвести до повного її краху.

При значній кількості теоретичних розробок і практичних рекомендацій щодо прогнозування та оцінювання соціально-економічного розвитку не всі аспекти цієї проблеми достатньо розроблені. Зокрема, це стосується питань розробки комплексних показників соціально-економічного розвитку як інструменту державного регулювання соціально-економічних процесів в Україні, крім того, сучасна система прогнозування та управління вимагає адаптації класичних методів до реалій сьогодення.

У ХХ столітті макроекономічне моделювання соціально-економічної розвитку отримало значного розвитку. До найбільш відомих наукових розробок слід віднести праці В. Велфе, Р. Вінна, М. Еванса, Л. Клейна, В. Леонт'єва, Г. Менк'ю, Д. Ромера, Дж. Сакса, П. Самуельсона, К. Холдена та інших. В західних країнах та країнах, що розвиваються, макромоделі широко використовуються для аналізу розвитку національної економіки та оцінки наслідків економічної політики уряду. Водночас спроби деяких міжнародних фінансових організацій використовувати стандартизовані моделі ринкової економіки у трансформаційних економіках виявилися досить невдалими.

Проаналізувавши велику кількість досліджень можна зробити висновок, що серед найбільш розповсюджених у світовій практиці сучасних методів економіко-математичного моделювання і прогнозування перевага надається методам економетричного моделювання, вибір яких обумовлюється, перш за все, неповнотою нормативної бази системи дослідження, наявністю великої кількості взаємообумовлених факторів, структурою і характером функціональних зв'язків національної економіки, а також ступенем ефективності досягнення головної мети моделювання (прогнозування). Використання сучасного апарату економетричного моделювання разом з балансовими моделями міжгалузевих потоків дозволяє визначити не тільки аналітичні залежності основних напрямків економічного розвитку на базі ретроспективних даних, але й оцінити перспективи цього розвитку з точки зору вивчення ресурсних можливостей економічного потенціалу системи, оцінки її основних взаємозв'язків, забезпечення збалансованості та пропорційності розвитку за видами економічної діяльності.

В Україні дослідження у сфері макромоделювання економічних процесів проводяться, починаючи з 70-х років ХХ століття. В останні десятиліття в Україні в цьому напрямку працюють колективи багатьох науково-дослідних інститутів. У них працюють та видають наукові праці такі вчені, як О. Бакаєв, Г. Бондаренко, Ю. Василенко, В. Вітлінський, В. Геєць, В. Голіков, М. Гольцберг, О. Ємельянов, О. Карагодова, Н. Костіна, М. Михалевич, В. Точилін, О. Ястремський та інші.

Проте проблеми точного моделювання та ефективного прогнозування вимагають більш глибокого комплексного дослідження в частині удосконалення модельного інструментарію для оцінки і прогнозування процесів розвитку

макроекономічної ситуації, формування нових методологічних підходів до побудови моделей, враховуючих специфіку функціонування національної економіки в сучасних умовах.

Всі існуючі моделі вміщують сотні, іноді тисячі рівнянь, а отже й тисячі або сотні тисяч даних за багатьма показниками. Складання цих рівнянь - процес трудомісткий і складний. Але це єдиний шлях перевірки і прийняття рішень, близьких до оптимальних. Економічні експерименти над країною без якої-небудь впевненості у отриманні точного результату є сумнівним (чреватим своїми незворотними наслідками). Головне призначення таких моделей полягає у відповіді на питання: який кількісний вплив зроблять на вихідні показники зміни керованих даних. Тому проблема розробки кількісних методів моделювання соціально-економічного розвитку країни для передбачення можливих сценаріїв її розвитку є досить складним та вкрай важливим завданням. Таке моделювання має постійно коректувати свої рівняння враховуючи нові фактори.

Таким чином, побудова високорозвинутої соціальної держави можлива лише за умови ефективного функціонування соціально орієнтованої ринкової економіки, а прогнозування соціального та економічного розвитку є складовою механізму державного управління соціально-економічного розвитку та одним з найвагоміших інструментів забезпечення економічного зростання і реалізації завдань соціальної політики національної економіки України.

Національна економіка як самостійна господарська система прагне до сталого соціально-економічного розвитку, який досягається лише за умови стабільності в економіці країни, а тому соціальна та економічна функції держави мають бути невід'ємними одна від одної, і лише за системного підходу можна забезпечити постійний розвиток національної економіки.

Список літератури:

1. Амоша О.І. Проблеми та шляхи забезпечення соціальної орієнтації економіки України / О.І. Амоша, О.Ф. Новікова // Журнал європейської економіки. - 2005. - Т.4 (№ 2). - с. 184 - 196.
2. Басовский Л.Е. Прогнозирование и планирование в условиях рынка : учеб. пособие / Л.Е. Басовский. – М.: ИНФРА-М, 2007. – 260 с.
3. Воронкова В.Г. Соціально-економічне прогнозування: навч. посібник / В.Г. Воронкова. – К.: Професіонал, 2004. – 288 с.
4. Гришкін В.О. Соціалізація економіки України: теорія, методологія, перспективи: моногр. / В.О. Гришкін. - Дніпропетровськ: Пороги, 2005. - 498с.
5. Новікова О.Ф. Соціальна орієнтація економіки: механізми державного регулювання: моногр. / О.Ф. Новікова, С.М. Гріневська, Л.Л. Шамілева / НАН України. Ін-т економіки пром.-ті. - Донецьк, 2009. - 220 с.